

Новий тріумф

Олександр МАЛІЄНКО,
кандидат у майстри спорту з шахів

64

Ще не завершилася низка урочистих заходів з відзначення перемоги харків'янки Анни Ушеніної на світовій першості з шахів серед жінок (не встигли вручити почесну відзнаку чемпіонці її земляки), а в нас з'явився новий привід підняти келих шампанського за черговий видатний успіх українських шахісток: у березні наша збірна з участю шахової королеви здобула золоті медалі жіночого командного чемпіонату світу з шахів.

Цей престижний турнір, нагороди якого розігрують за коловою системою десять найкращих команд світу, проводиться з 2007 року. У трьох попередніх змаганнях (вони відбуваються раз на два роки) перемогу здобували китайські шахістки, а другими ставали росіянки. Бронзові медалі двічі діставалися українській команді та один раз – збірній Грузії. Загалом ці результати відображали реальне співвідношення сил у жіночих шахах, де провідні позиції посідають шахістки з Китаю і Росії, а представниці України та Грузії претендують на роль їхніх головних конкурентів.

Перед поїздкою нашої команди на черговий чемпіонат світу в Астану несподівано з'ясувалося, що вона буде рейтинг-фаворитом. Річ у тім, що за російську збірну відмовилися виступати знамениті сестри Косінцеви через конфлікт із головним тренером, а у складі китаянок також не було двох провідних шахісток. Ще й за жеребом нашим дівчатам випав перший номер. Чим не символічний збіг обставин?

А тим часом тренер нашої команди гросмейстер Михайло Бродський мусив прийняти непросте рішення. Кого посадити на першу дошку: перевіреного в багатьох випробуваннях лідера збірної Катерину Лагно чи нову чемпіонку світу Анну Ушеніну? Незалежно від підсумкового результату ніхто не міг би йому дорікнути за королеву на чолі команди. А от якщо інша шахістка гратиме на першій дошці, необхідна тільки перемога, інакше рішення тренера, цілком імовірно, визнали б помилковим. «Якби вона (Ушеніна. – Авт.) захотіла першу дошку, так і було б», – сказала після турніру Катерина Лагно. Але ще в інтерв'ю нашому журналу (№ 3/2013) Анна заявила, що готова грати на будь-якій дошці. Тож вирішував тренер, котрий і відвів їй другу, а на першій залишив Катерину. «Результат показав, що він виявився правим», – резюмувала лідер команди.

Утім, здається, порядок розміщення наших учасниць змагання за дошками не мав особливого значення. Головне, що вперше на чемпіонаті світу команда виступила найсильнішим складом і всі чотири основні члени збірної продемонстрували чудову гру. У четвертому

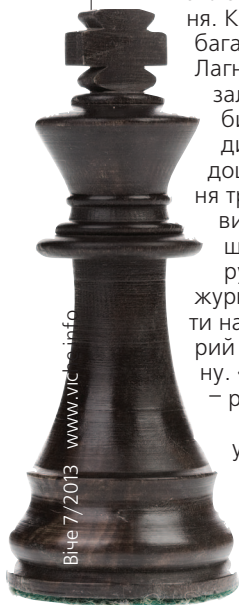

турі, коли Ушеніні довелося замінити на першій дошці Лагно, саме вона, вигравши єдину партію, забезпечила командну перемогу в нелегкому матчі проти Туреччини.

Загалом турнірний графік, за словами Лагно, не був сприятливим для нашої збірної. У першій половині змагання ми зустрічалися переважно зі слабкими командами, а в другій майже підряд грали з найсильнішими шахістками. Зручніше, коли такі суперники чергуються й після важкого матчу є можливість «перевести дух», зустрічаючись із аутсайдерами. Додаткове навантаження довелося витримати дівчатам і через нерівні умови в підготовці до гри порівняно з головними конкурентами. Наприклад, шахісток Росії на турнірі опікували три тренери, а нашим красуням допомагав лише один. А тут іще несподівані втрати на старті: нічия проти значно слабкіших румунок.

Та попри все з кожним туром наші дівчата грали дедалі впевненіше й потужніше. Як то кажуть, піймали свою гру! З переконливим рахунком 3:1 подолані грізні китаянки. Поступилася нам і міцна збірна Грузії. Коли в останньому турі довелося «з'ясувати стосунки» з росіянками, для загальної перемоги достатньо було нічиєї. Це влаштовувало й суперниць, бо вище за третє місце вони вже не піднялися б, а поразка могла їх загалом позбавити медалей. Тож на всіх чотирьох дошках після нетривалої боротьби було зафіксовано нічийний результат. Набравши 16 командних очок із 18 можливих, українські шахістки здобули кубок і золоті медалі. На очко відстала збірна Китаю, яка посіла друге місце. Команда Росії з 13 очками здобула «бронзу». Решта команд мають такі результати: Грузія – 12 очок, Індія – 9, США – 8, Казахстан – 6, Румунія – 6, Франція – 4, Туреччина – 1 очко.

Відмінного результату досягли наші шахістки на кожній дошці. Анна Ушеніна й четвертий номер команди Наталія Жукова набрали по 6 очок із 8, що принесло їм, відповідно, срібну та золоту медалі за індивідуальний результат. По 5,5 очка з такої ж кількості партій у активі Катерини Лагно та Марії Музичук, що також відзначено срібними медалями. Добра форма основних гравців не дала можливості проявити себе запасній учасниці Інні Гапоненко, яка лише чотири рази сідала за шахівницю й набрала півтора очка, але й вона зробила вне-

сок у загальну перемогу. Хоч як це дивно, один із доволі важких матчів наші дівчата провели проти головного невдахи турніру – збірної Туреччини. Для перемоги з мінімальним рахунком Інні необхідно було врятувати абсолютно безнадійний ендшпіль, де в неї не вистачало пари пішаків, а потім фігури. І Гапоненко, провівши героїчну оборону, яка тривала понад сто ходів, відстояла таки свою позицію!

Перемога українок в Астані, по суті, зрівняла вітчизняні досягнення в чоловічих і жіночих шахах. На межі століть, як ми пам'ятаємо, наші шахісти водночас володіли «золотом» і командного, і особистого чемпіонатів світу. А загалом жодна країна не має такої повної колекції найвищих нагород у всіх номінаціях світових першостей. Ми найрозумніші! У царині шахів.

Фото Миколи БІЛОКОПИТОВА.

Вітаємо!

Шаховій королеві – подарунок від Харкова

Нещодавно Харківський міський голова Геннадій Кернес вручив чемпіонці світу з шахів Анні Ушеніній ключ від квартири.

Двокімнатна квартира поліпшеного планування розміщена в новій будівлі на вулиці Новгородській в елітному районі міста. Неподалік – стадіон «Динамо», на якому, як зазначив мер, шахістка зможе підтримувати спортивну й фізичну форму. «Це – за заслуги перед містом, перед державою», – сказав, вручаючи ключі, міський голова.

Анна Ушеніна відразу поїхала оглянути своє нове житло. «Приємно, що звертають увагу на мої досягнення й цінують їх», – сказала чемпіонка світу. Анна живе в «спальному» районі міста – на Салтовці в двокімнатній квартирі з мамою та бабусею. Як планує облаштувати нову оселю, чемпіонка світу розповідати не стала.

Нагадаємо, харків'янка Анна Ушеніна в грудні 2012 року виборола золоту медаль на чемпіонаті світу з шахів серед жінок у місті Ханти-Мансійську. Це перше «золото» України в жіночих шахах за всю історію нашої країни.

У березні 2013 року Анна Ушеніна підтвердила свій успіх, ставши у складі збірної України переможницею IV командного чемпіонату FIDE серед жінок, що відбувся в столиці Казахстану Астані.

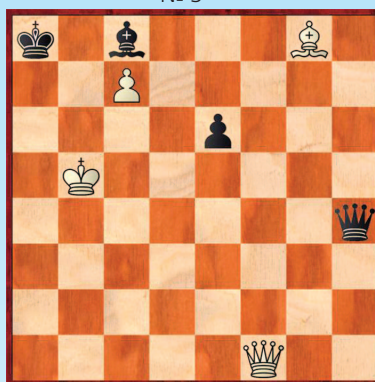
Шаховий конкурс «Королева»

Конкурс з розв'язування шахових композицій, започаткований редакцією журналу Верховної Ради «Віче» (див. «Віче» № 5 за 2013 р.) та чемпіонкою світу Анною Ушеніною, триває. Нагадаємо нашим читачам його умови: у десяти номерах часопису публікуватимуться десять завдань (20 позицій – по дві в журналі), за розв'язання яких, залежно від складності, нараховуватиметься певна кількість балів. Три переможці конкурсу, котрі наберуть найбільшу суму балів, будуть нагороджені призами. Крім того, 10 найкращих учасників матимуть можливість зустрітися з чемпіонкою світу в сеансі одночасної гри. Сьогодні публікуємо друге завдання.

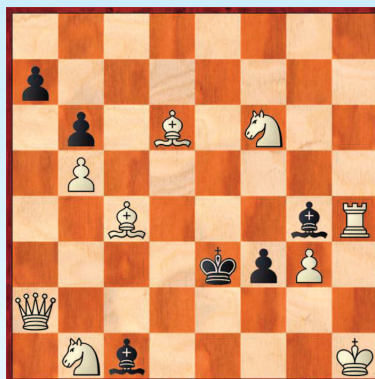
Другий тур

№ 3

Виграш

№ 4

Мат за два ходи

За правильне розв'язання кожної позиції (достатньо вказати основний варіант етюд і перший хід задачі) учасникам нараховується по два бали. Відповіді на завдання надсилайте до 15 травня ц. р. поштою чи факсом або на вказані електронні адреси з поміткою «Королева»:

04053, Київ-53, пров. Несторівський, 4;
Факс: (044) 235-79-58;
E-mail: mail@viche.info; mal64@i.ua

